

ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ИНФОРМАЦИЯ, КВАЛИФИКАЦИЯ И ПРОДЪЛЖАВАЩО
ОБРАЗОВАНИЕ – ВАРНА

ОДОБРИЛ,
ДИРЕКТОР: .....
/проф. д-р В. Кюркчийска/

Катедра: Науки за образованието

ПРОГРАМА

ЗА УСТЕН ИЗПИТ ПО СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПЕТА ПРОФЕСИОНАЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА
СТЕПЕН

1. Изисквания към планиране на дейностите в корекционно-възпитателния процес.
Видове дейности
2. Съдържание на образованието (в специалното и общообразователното училище и център за специална образователна подкрепа) – критерии при формулиране целите на урока/занятието за деца със специални образователни потребности
3. Специфика на учебния процес за деца със специални образователни потребности в специалното и общообразователното училище и център за специална образователна подкрепа
4. Образователни, възпитателни и корекционни цели на урока /занятието/
5. Корекционни аспекти на извънкласни дейности в специалното и общообразователното училище и център за специална образователна подкрепа
6. Общи и специфични методи на обучение в хода на корекционно-възпитателния процес
7. Начини и средства за формиране на понятия у учениците със специални образователни потребности.
8. Индивидуален и диференциран подход в корекционно-компенсаторния режим на специалното и общообразователното училище и център за специална образователна подкрепа
9. Учебните методи в специалното и общообразователното училище и център за специална образователна подкрепа и специфика на тяхното прилагане.
10. Психолого-педагогическа и професионално-трудова рехабилитация като форма на социализация на децата със специални образователни потребности

Задължително за всички: Представяне на подробна схема на 2 урока /корекционни занятия/ по български език и литература и по математика от всеки кандидат, съобразно конкретната му педагогическа практика. План-конспектите се разработват предварително, придружени от презентации от кандидата и се обсъждат /защитават/ по време на устния изпит. Необходима е характеристика на класа/групата или на дете със специални образователни потребности при индивидуална допълнителна подкрепа.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Асенова, И. (2009). Невропсихология, Благоевград: ЮЗУ „Н. Рилски”.
2. Балканска Н., (2014). Трошева-Асенова А. Приобщаване на детето с увреден слух в общообразователната. Феномен, София.
3. Балканска Н. (2009). Кохлеарната имплантация в детска възраст – приложение, рехабилитация, обучение. Парадигма, София.
4. Боянова, В., М. Станкова, Цв. Стоянова. (2008). Инструментални методи за подпомагането на интегрирането на ученици с обучителни трудности. София.
5. Валявичарска, М. (2021) Приобщаващото образование в България. Нагласи, възприемане, предразсъдъци. Изд. ISM Company.
6. Василева Н. (1999). Особенности на мисленето при ученици с езиково недоразвитие. ШУ.
7. Виготски, Л. С. (1983). Собрание сочинений. Том. 5., Москва.
8. Волкова Л. С. (2005). Логопедия. Просвещение., Москва.
9. Георгиева, Д. (2017). Зрително възприемане на устната реч при нарушен слух. Изд. „КОТА принт“, Ст. Загора.
10. Георгиева, Д. (2019) Алтернативна комуникация при деца с множество увреждания. Изд. „КОТА принт“. Ст. Загора.
11. Добрев, Зл. (1997). Разграничаване на децата с временни задръжки от умствено изостаналите. София.
12. Добрев, Зл. (1995). Умствено изостанали деца. София.
13. Дончева, Ю. (2019) Преодоляване на формирани в семейството модели за агресивно поведение на детето. Примакс, Русе.
14. Еюбова, С. (2020). Скрининг за аутизъм в ранното детство. Шумен: Университетско издателство „Еп. Константин Преславски“.
15. Еюбова, С. (2022) Кратък речник на термините и съкращенията, свързани с аутизма. Шумен: УИ „Епископ Константин Преславски“.
16. Жеков, Ж. (2010). Термини и понятия в специалната педагогика. Шумен.
17. Закон за закрила на детето, Обн. ДВ. бр. 48 от 13 Юни 2000 г., изм. и доп. ДВ. бр.62 от 5 Август 2022 г.
18. Закон за предучилищното и училищното образование – в сила от 01.08.2016 г. Обн. ДВ. бр.79 от 13 октомври 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.98 от 9 декември 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.34 от 3 май 2022 г.
19. Замфилов, М. (2017). Всичко, което знаем за причините за аутизма. София.
20. Замфилов, М. (2019). Дислексия, дискалкулция, деконструкция. София.
21. Замфилов, М. (2019) Прилагане класическия подход на Жан Пиаже в българското приобщаващо образование. София.
22. Замфилов, М. (2019) Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда за ученици със СОП. Университетско издателство СУ „Св. Климент Охридски“, София.
23. Златкова-Дончева, К. (2020) Приобщаващо образование за деца в риск и деца с емоционално-поведенчески проблеми. Бургас: ЛИБРА СКОРП.
24. Златкова-Дончева, К. (2021) Приобщаване, обучение и развитие на деца и ученици с интелектуални затруднения. Бургас: ЛИБРА СКОРП.
25. Карагъзов, И. (2000). Проблеми на специалната педагогика. София.
26. Карагъзов, И. (2000). Психология и педагогика на деца с интелектуална недостатъчност. Аксиос.
27. Карагъзов, И., Ж. Жеков. (2011). Основни проблеми на логопедията. Шумен.
28. Карагъзов, И. (2005). Основи на специалната педагогика (*част първа*). Шумен.

29. Карагъзов, И. Пл. Легкоступ, В. Кацарска. (2006). Основи на специалната педагогика (*част втора*). Шумен.
30. Карагъзов, И. (2005). Психологическа диагностика на отклоненията в развитието и поведението на детето и юношата. Шумен.
31. Карагъзов, И., В. Кацарска. (2008). Ресурсна (специална) педагогика. I част. В. Търново: Ивис.
32. Караджова, К., Д. Щерева. (2018). Алтернативни подходи за работа при деца с умствена изостаналост. София: УИ „Св. Климент Охридски“.
33. Кацарска, В. (2008). Глухото дете и неговото семейство. В: Наръчник за работа с хора с увреден слух. София.
34. Кацарска, В. (2015). Специално образование. Ст. Загора.
35. Кацарска, В. (2016). Формиране на устната реч при деца със слухови нарушения, София.
36. Костова, С. (2019). Приобщаващо образование. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“. София.
37. Кюркчийска, В. (2017). Приобщаващото образование – предизвикателство за началния учител. Университетско издателство „Епископ Константин Преславски“. Шумен.
38. Лалова, В. (2008). Терапия на заекването в детска възраст. Ромел, 2008.
39. Лебединский, В. В. (1985). Нарушения психического развития у детей. Москва.
40. Мавлов, Л. (2005). Алексии и аграфии. София.
41. Макинтайър, К. Депонио. П. (2015). Идентифициране и подкрепа на деца със специфични обучителни трудности. София, „Изток – Запад“.
42. Марчева-Йошовска, П. (2021) Ресурсно подпомагане на деца и ученици със специални образователни потребности. Велико Търново: „Фабер“.
43. Матанова, В. (1998). Диагностика на деца с комуникативни нарушения. София.
44. Матанова, В. (2001). Дислексия. София.
45. Наредба за приобщаващото образование – в сила от 27.10.2017 г. приета с ПМС № 232 от 20.10.2017 г. Обн. ДВ. бр.86 от 27 октомври 2017 г., изм. и доп. ДВ. бр.105 от 18 декември 2018 г., изм. ДВ. бр.101 от 27 декември 2019 г., изм. и доп. ДВ. бр.48 от 26 май 2020 г., изм. и доп. ДВ. бр.92 от 27 октомври 2020 г., изм. ДВ. бр.91 от 2 ноември 2021 г.
46. Николова, С. (2015). Проблеми на умствената изостаналост, УИ „Еп. К. Преславски“, Шумен.
47. Николова, С., Г. Кирилова. (2016). Предучилищното образование на деца със специални образователни потребности, УИ „Еп. К. Преславски“, Шумен.
48. Радулов, Вл., Цветкова-Арсова, М. (2011). Психология на зрително затруднените, ИК „Феномен“, София.
49. Радулов, Вл., Цветкова-Арсова, М., Балканска, Н. (2015). Методика за оценяване на деца и ученици с множество увреждания, МОН.
50. Радулов, Вл. (2019). Социални проблеми на слепотата и слабото зрение, ИК „Феномен“, София.
51. Терзийска, П. (2013). Технологии за работа с деца със СОП. Перник, издателство „Химера“.
52. Терзийска, П. (2012). Децата със специални образователни потребности в общата образователна среда. Благоевград, Университетско издателство.
53. Трошева-Асенова, А. (2018) Играта и децата със специални образователни потребности, София, Феномен.
54. Цветкова-Арсова, М. (2015). Педагогика на деца и ученици с множество увреждания. ИК Феномен, София.
55. Цветкова. С. (2006). Аспекти в обучението на децата със специфични нарушения на ученето. София, Инфофарма ЕООД.
56. Ценова, Цв. (2001). Развитие на говора в предучилищна възраст (норма и патология). София.
57. Ценова, Цв. (2001). Комуникативни нарушения в детска възраст, Издателство: Радар Принт.
58. Ценова, Цв. (2010). Логопедия – описание, диагностика, терапия. София.

59. Шапкова-Танева, П. (2020). Подходи за личностно развитие, подкрепа и приобщаване на деца със синдром на Даун, УИ „Св. Климент Охридски“.
60. Шошев, М. (2020). Специална психология“, Изд. „АЛФА ВИЗИЯ“, Ст. Загора.
61. Янкова, Ж. (2019) Детерминанти в достъпа до образование на деца и ученици със специални образователни потребности. Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, Пловдив.
62. Янкова, Ж. (2020) Помощни средства и технологии за деца и ученици със специални образователни потребности в приобщаващото образование. Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, Пловдив.
63. <http://www.ru-downsyndrome.livejournal.com>
64. <http://www.thenewatlantis.com/publications/at-home-with-down-syndrome>
65. www.mon.bg/?h=downloadFile&fileId=168
66. <http://www.zareformata.mon.bg>
67. <http://priobshti.se/>
68. <http://www.cie-bg.eu/cgi-bin/index.pl>
69. <http://www.index-priobshtavane.eu/>
70. <http://www.imalinasilie.net/cgi-bin/index.pl>
71. <http://blog.apis.bg/2016/11/da-rzhaven-vestnik-broj-89-ot-11-11-2016-g/>
72. www.narubg.org/